

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Director: Vasile TODI

Redactor-șef: Ștefan TARJOC

Toți românii și cei din Moldova și cei de la sud de Dunăre, urmăresc cu interes ceea ce se petrece în aceste zile la Roma. Va fi urmașul lui Ioan Paul II la fel de generos față de români? Președinții ortodoxo - comuniști Nicolae Ceaușescu, Ion Iliescu și preafericitul Patriarh Teoctist au bătut pasul pe loc în dialogul cu Roma, condiția sine qua non integrării europene. Vor reuși noul Președinte Traian Băsescu ori Preafericitul, să spargă cercul vicios în care se găsesc „urmașii Romei” din Balcani și să-i readucă pe toți românii la centrul spiritual al culturii lor, la Roma?

Ioan Paul al II-lea

În sec. XIX s-a cristalizat opinia că religia este o chestiune subiectivă, particulară și nu mai are un cuvânt de spus în marile hotărâri istorice. În aceste condiții a oferit Marx o etică comunistă, care propaga egalitate, dreptate, pace prin exproprierea expropriatorilor chiar prin teroare. Când au ieșit la iveală ororile național-socialismului și comunismului, romano-catolicii au hotărât la Conciliu Vatican II să revină în lume. Cu această misiune e ales papă polonezul Carol Voityla. El a luptat

pentru libertate în „Lagărul” socialist și contra teologiei eliberării și a unei ordini sociale inspirată de Marx și răspândită mai ales în țările subdezvoltate. Și în această teologie mântuirea se face prin politică și economie, dar era dublată de un elan religios al noii Biblii care se baza pe vechiul Testament și pe o Liturghie revoluționară. Ioan Paul II a reușit în pontificatul de 26 ani, în ciuda unui atentat neelucidat, al slăbiciunilor cauzate de boală și bătrânețe, să readucă Biserica Creștină în lume, prin peste o sută de călătorii. Să înlătore Cortina de Fier, dictatura comunistă și teologia

Oaspetele lunii aprilie

STERE GULEA

marxistă a eliberării. Românii ajunși în robia Moscovei după pierderea războiului Ioan Paul al II-lea le-a redat libertatea și le-a deschis porțile Europei cu prilejul vizitei la București. În

Prof. dr. Viorel ROMAN
consilier academic la Universitatea din Bremen
(continuare în pag. a 2-a)

Colțul credinței strămoșești

Suferă biserica?

Pe ora actuală, în Biserică, principalul lucru trebuie să fie deosebita atenție a episcopilor față de preoții din episcopie; ei trebuie cu adevărat să fie conducătorii noștri spirituali, implicați ca adevărați tați în Biserică, să știe exact și să ia aminte la cauzele pentru care suferă Biserica. Unde întâlnesc un preot bețiv, să-l elimine, unde întâlnesc un preot desfrânat să-l elimine, unde întâlnesc un preot care-și bate joc de eparhia sau de parohia lui, să-l elimine, când un preot nu-și face datoria sau nu este la dispoziția credincioșilor, nu le deservește cerințele morale și spirituale, să-l elimine. Preotul spune: „Prea-sfinte, mie să-mi faci salariu, că nu am din ce trăi în parohie!” Păi când ai ajuns să ceri salariu Preasfințitului că nu mai ai din ce să trăiești în parohie atunci tu ești omul mort care trebuie schimbat de acolo, pentru că adevăratul preot ortodox nu va muri de foame niciodată în parohia lui. Orice om are de sfințit tărâța unui animal, de împărțit un bolnav, de botezat un copil, de cununat o fată, de înmormântat un defunct, de făcut o sfințire, o aghiasmă, o sfeștanie, un Maslu, și tu dacă ai fi un preot activ și adevărat, ai trăi cu adevărat din laptele Scripturii și din lăna oilor pe care le păstorești.

Părintele Calistrat de la Bârnova

Poezii interzise

A fost o vreme când în România se putea aresta și interzice orice. Chiar și poezia. Dar, în 1989, la Timișoara, în Banat, au murit oameni, mulți oameni, ca așa ceva să nu mai fie posibil.

Cântec de leagăn

Nani, nani, copil drag,
Căținel adormi cu mama,
Crească-ți pumnul, trunchi de fag
Pieptul tare ca arama.

Nani, nani-n răpejune
Trecă-ți anii-n zbor cu stolul
Să crești mare, să-ți pot spune
Unde-i stă-ngropat pistolul.

Nani, nani, drag copil,
Vre-re-aș mai să-ți dau cuvânt
De tătăna-tău cum mi-l
Cetluiră la pământ.

(Din volumul *Pădurea de la Tâncăbești*)
Ion TOLESCU

Profeția din Dobrina

Vor năvăli de dincolo de Nistru, Hunii
Sub semn de seceră și de ciocan
Atunci vom sta cu fața la dușman
Și-om apăra pământul și străbunii!

Dar vor veni apoi să ne omoare,
Pe rând, batalioane românești...
Vom fi uciși de gloanțele frățești,
Iar Neamul va intra în închisoare...

Va fi discursul nostru cel din urmă
Și cel mai aprig pe acest pământ,
Când peste Neam – ca pe-o amorfă turmă –

Va pune jugul, bestia de pradă...
Va fi cuvântul celor din mormânt,
Ce-au cutezat să lupte și – să cadă!

Demetrius LEONTIES

“Veniți de luați lumină!”

Într-un anume sens, pentru noi creștinii, Dumnezeu și lumina sunt același lucru. De la un capăt la altul al ei, Sfânta Carte ni-l prezintă pe Dumnezeu ca fiind „lumina”.

Lucrarea lui Dumnezeu în lume este o lucrare de lumină și toți cei ce umblă în cărările Sale, umblă întru lumină. La dreptul vorbind, lumina este aceea care vedește însăși faptele oricărui credincios. De aici și zicerea că faptele bune sunt fapte ale luminii, pe când cele rele sunt ale întunericului.

Să ne oprim puțin asupra acestei idei pentru că de aici vor decurge învățăminte deosebit de importante.

Asemănând lumina cu binele și întunericul cu răul, Scriptura nu face altceva decât să exprime un adevăr pe care oricine îl înțelege ușor și dintr-o dată. Oare nu spunem noi, vorbind despre o faptă rea, că este „dată în vileag” că „este scoasă la lumină”? Ce înseamnă aceasta altceva decât că e scoasă din negura întru care a fost săvârșită? Nu la adăpostul întunericului oare se și săvârșesc cele mai multe din faptele rele?

Între lumină și întuneric este aceeași nepotrivire ca între bine și rău (II Corinteni 6, 14), De aceea și proclamă

Apostolul Pavel: „...toate lucrurile răului când sunt osândite de lumină, sunt date la iveală, pentru că ceea ce

scoate totul la iveală este lumina” (Efeseni 5,8).

Dr. Nicolae CORNEANU
Mitropolit al Banatului
(continuare în pag. a 2-a)

DEMOCRAȚIA ÎN CONTEXT EUROPEAN ȘI MONDIAL

Democrația a fost de la început valabilă doar pentru soldați și pentru liberi (nu și pentru sclavi în Grecia) sau pentru săraci (în

mai aibă dreptul de a fi aleși, foștii comuniști din regimul trecut. Asta însemna să ajungă la conducere doar oameni ce nu au mai condus. Schimbările din noul regim implicau dreptul de a spune și scrie orice, libertatea de a face sau a nu face. „Dacă el e liber să de-a cuiva în cap, noi avem dreptul să primim”. Setea de libertate după 50 de ani de „comunism” era de neoprit. Reprezentanții vechilor democrații din Europa și din lume ne „ajutau” să provocăm inflație prin reducerea săptămânii de lucru (fără creștere de productivitate), prin restituirea părților sociale, prin îndatorarea țării și a indivizilor ei prin privatizarea economiei fără bani, etc....

Privatizarea nu era posibilă fără fonduri de afară, așa că s-au găsit români care să se privatizeze cu fonduri din afară. Străinii cedau unui manager român 10% din capitalul unei societăți privatizate, iar mai târziu când românii aveau posibilitatea să-i concureze pe străini aceștia îi dădeau în gât ca și corupți. Deci corupția indusă de afară, face ca partenerii corupților să-i reclame când au prins ceva „cheag”. Așa s-au privatizat fabricile de: detergenți, ciment, îngrășăminte chimice, insecto-fungicide, ierbicide care...

Ștefan TARJOC
(continuare în pag. a 2-a)

ANUL XII
Nr. 4 (134)

APRILIE
PRIER

ADRESA INTERNET
<http://www.geocities.com/magazinmr>
e-mail: magazinmr@yahoo.com

ISSN:
1453-2700

2005

“Veniți de luați lumină!”

(urmărire din pag. 1)

Încercând acum să ne apropiem mai mult cu înțelegerea de ceea ce înseamnă faptele luminii și ale întunericii, nu ne va fi greu să găsim lămurirea de care avem trebuință deschizând încă o dată Cartea Sfântă. Astfel vom găsi aici scris: „Roadă luminii stă în orice bunătate, în neprihănire și în adevăr” (Efeseni 5, 8). Și iarăși în alt loc: „Noaptea aproape a trecut, se apropie ziua. Să ne dezbrăcăm dar de faptele întunericii și să ne îmbrăcăm cu armele luminii. Să umblăm cuviincios, ca la lumina zilei, nu în ospețe și în beții, nu în desfrânări și fapte de rușine, nu în certuri și în pizmă” (Romani 13, 12-13).

De aceea povățuindu-l oarecând pe Nicodim, Mântuitorul Hristos spunea: „Oricine făptuiește cele rele urăște lumina și nu vine la lumină, pentru ca faptele lui să nu fie dovedite ca rele. Cine însă lucrează adevărul vine la lumină, ca să se arate faptele lui, că sunt săvârșite în Dumnezeu (Ioan 3, 20-21). Și de aici îndemnul: „...Umblați până când aveți lumina ca să nu vă apuce întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe încotro

merge” (Ioan 12, 35).

Lumina aceasta a împărțit-o Dumnezeu pururea, dar strălucirea ei s-a revărsat cu mai mult belșug decât oricând prin învierea Fiului Său din morți. Orice martor al învierii, este și trebuie să rămână neîncetat purtător al luminii lui Hristos, „nu punând-o sub obroc”, ci „așezând-o în sfeșnic” (Luca 11, 33 și Marcu 4, 21). Și cum poate un creștin într-altfel împlini această îndatorire decât prin fapte vrednice de cinste? „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor – poruncește Mântuitorul - ca văzând ei faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru care este în ceruri”.

Tâlcuindu-vă înțelesul care-l are pentru noi „lumina Învierii”, am atins doar o latură a învățurii pe care ne-o îmbrăcă Biserica, și anume pe cea practică, dacă am putea-o numi astfel, socotind-o mai de folos vieții de fiecare zi. Aceasta, din dorința de a vedea pe fiecare din bunii noștri credincioși devenit o făclie care să împrăștie împrejurul său lumină de fapte bineplăcute lui Dumnezeu.

Ioan Paul al II-lea

(urmărire din pag. 1)

această primă vizită a unui papă la ortodocși, de la schisma din 1054 le-a vorbit românește cu un accent familiar și le-a spulberat prejudecățile acumulate o mie de ani de lipsa unui dialog direct și sincer. Papa i-a surprins și încurajat pe români. În 1989 s-a încheiat Războiul Rece și s-a renunțat la dictatură în Europa dar, nu s-a înlăturat dezorientarea, dezamăgirea și un sentiment difuz de rușine, pe care o încearcă cei lipsiți de generații, de libertatea de a vorbi sau călători liber. După jumătate de secol în care tiranii „au întinat idealurile comuniste” (Iliescu) nimeni nu mai are încredere în moralitatea eșalonului doi al nomenclaturii, ajunsă clasă politică PCR= PSD. Românilor le e rușine că i-au ovaționat decenii pe Nicolae și Elena Ceaușescu care i-a izolat de lume și ținut în întuneric. Nici simulacrul revoluționar unde au fost împușcați o mie de nevinovați, nici cel al uciderii perechii Ceaușescu de Crăciun, nici alegerea unui comunist „cinstit și sărac”, ca președinte al corupției generalizate, nici alegerea Partidului Comunist în Republica Moldova nu-s momente de mândrie. În această criză națională vizita Papei în „Grădina Maicii Domnului” – așa numea el România – apelul la revenirea în marea familie latină, europeană și la realizarea unității creștine, a fost pe plan spiritual adevărata Revoluție așteptată de toți românii. Papa care a încheiat Războiul Rece, a desființat „Lagărul” socialist a înlăturat dictatura marxist-leninistă, doctrinele anti quasireligioase și a readus valorile normale creștine în întreaga lume, devenind, chiar și la români, fără îndoială, cea mai mare personalitate a secolului trecut. Să sperăm că nu vor trece generații până când vor înțelege și românii, „Urmașii Romei” din Balcani, calea generoasă deschisă de marele papă Ioan Paul II.

DEMOCRAȚIA ÎN CONTEXT EUROPEAN ȘI MONDIAL

(urmărire din pag. 1)

poluează la noi dar produc pentru ei. Așa s-au privatizat toate băncile comerciale, care domină economia, așa sunt acordurile cu FMI și Banca Mondială etc. Prin noua democrație România, din exportatoare de armament, a ajuns să cumpăreze nave de război casate și reparate, să modernizeze avioane depășite etc.

În contextul noii democrații avem dreptul să dăm la prețuri de nimic: Petrom-ul, Sidex-ul, Alro, Romtelecomul, B.C.R.-ul etc... ca să putem fi admiși în U.E. Cu aurul din Apuseni o să mai vedem... (după ce se înțeleg), cui o să-l dăm. Acum privatizăm și distribuțiile de gaz și curentul electric, parcă noi n-am ști să încasăm aceste servicii ca în cazul Romtelecomului, când noi ??? rețelele și le dăm altora să le exploateze (fiind poate corupți cei ce le vând). În curând vom „vinde” (privatiza) și hidroelectrică și centrala nucleară și poate „guvernul ales”. Cu toată democrația alegerile în cazul noilor democrații sunt total irelevante. Noi n-avem cum să știm pe cine alegem (pisica în sac). Câteva fraze la televiziune și promisiuni electorale nu ne edifică pe

noi ca alegători pe cine să alegem. Din acest punct de vedere în China unde candidații sunt urmăriți zeci de ani, sunt aleși mai bine. De fapt un popor așa de numeros ca poporul chinez nu-și poate permite experiența ca noi, fiindcă ar muri de foame. Cred că influența străină în China a fost mai mică fiindcă le e frică de milioanele de chinezo care potrivit drepturilor omului, ar fi năvăli în lume și atunci...

De fapt atâta timp cât trebuia distrus lagărul comunist erau sprijiniți de peste tot și li se asigurau drepturi în Occident, astăzi (în alte condiții) lucrurile s-au schimbat. Permeabilitatea granițelor Occidentale a rămas funcțională doar pentru tinerii dotați în care „investiția” se amortizează în câțiva ani în proporție de 8 la 1 (la un dolar investit – opt câștig).

Așa cum la ONU membrii Consiliului de securitate iau deciziile democratice fără a consulta țările mici așa cum în diferite zone ale lumii, SUA sau Rusia (vezi Irak și Cecenia) stabilesc care-s teroriști, așa și FMI sau Banca Mondială stabilesc politicile țării asistate.

ȚURA PRESEI ROMÂNEȘTI

Imeilurile lu' Terente

Cică Gigi și Pavel acesta s-a certat ei pe niște chestii ideologice, treabă complicată, Ninele, cu legionari care i-a tăiat capul lui Mihai Viteazu, lucrare grea, nici Iliescu care a făcut 75 de ani nu poate s-o descurce. Io credeam că ne-a Gigi nu știe carte, dar e mai deștept și decît Dan Pavel și decît Vanghelie, cînd recită el la Antena 1, la miratu ăla de Mîndruță, cu fața lui de fraier și cu Stoiceasca lui, poezia cu „Sînge, Sudoare și Lacrimi”. Pe urmă bagă „Astai pohta ceam pofit”. Să nebunesc, io dacă a-ș fi antrenor de istorie a-ș face schimbare în manualul de istorie și laș băga pe ne-a Gigi în locul lui Mihai Viteazu, că frați Buzești are, pe Meme și Argăseală, oaste are cîta vrea mușchiu lui l-a galerie, plus că a făcut și Unirea. Na unit ne-a Gigi terenurile Armatei cu terenurile din Pipera? Daia a bătut ne-a Gigi Valencia, că e om de stat. Î-ți d-ai seama, Ninele, dacă iar plăcea și lu Borcea istoria și a-r vrea să intre în Parlament cu UNG-ul lui (Partidul Nătărăilor cu Gaze)? Păi, bă, Ninele, noi băteam real Madrid, Valencia erea semințe la noi.

Te-am pupat, al tău Terente

„Fanatic” nr. 10

Contract cu infractori

... pe la popota IPJ Timiș, între o farfurie de ciorbă și un grătar, cadre cu răspundere din sistem au pus la cale un contract avantajos cu unul dintre patronii unui restaurant de casă al PSD, în incinta căruia funcționează și acum organizația de cartier a fostului partid de guvernământ, care furnizează în regim de catering mâncare pentru polițiști. Contractul pute de la o poștă, pentru simplul motiv că pe numele respectivului patron sunt deschise câteva dosare. Penale de-a dreptul.

„Bănățeanul” nr. 198

Categoria

Marian Vanghelie

Adriean Videanu (candidat la primăria Capitalei): „Calitățile domnului Radu Opaina este că este un om pregătit”.

Categoria Emil Bobu

Marian Vanghelie (candidat la Primăria Capitalei): „Sunt sigur că ceea ce o să le propun bucureștenilor o să aibă încredere în mine”.

„Cu ocazia săptămânii Zilei Femeii, permiteți-mi să vă ofer câte un buchet de flori”.

Categoria

Maybachtodelo!

Gigi Becali (președintele PNG): „Stăteam și mă gândeam ce aroganță să le mai fac io la ăștia de la presă. Și am zis că, dacă tot mă fac ei analfabet și scriu că nu mai am bani, să-mi cumpăr cea mai tare mașină. Așa m-am hotărât să-mi iau Maybach.”

„Ce asigurare? Mie nu-mi trebuie așa ceva! Dacă o lovesc, mai dau 500000 de euro și îmi iau alta! Că așa sunt eu, șmecher”.

Categoria

Din groapa gândirii

Adrian Năstase (președintele Camerei deputaților): „Decesul se poate întâmpla oricui”.

Categoria

Măi, ziaristule!

Ion Iliescu (senator PSD): „Rolul tău de viperă devine tot mai evident”.

Categoria

Ce bine că sunt,

Ce mirare că ești

Ion Iliescu (senator PSD): „Probabil că dacă n-aș fi fost eu, era domnul Năstase.”

Categoria

Agramemnon Dandanache

Marian Vanghelie (primarul sectorului 5): „Și mai mult de atâta, sunt un om sincer care ceea ce am să vă spun am să mă țin de cuvânt.”

Categoria

Ce e val

Ca valuta trece

Varujan Vosganian (președintele Comisiei de buget din Senat): „Cursul de schimb sare precum floricelele de porumb”.

„Academia Cațavencu” nr. 692

Afacerea Strussberg

Din rândul marilor afaceri financiare care au păgubit bugetul României în trecut, se numără și așa-numita afacere „Strussberg”. Ea a fost legată de concesionarea unei porțiuni însemnate din rețeaua de căi ferate române încredințată concernului prusac „Strussberg”, lucru care a costat statul român cu 27.450.000 lei aur mai mult, comparabil cu ofertele altor concerne străine. S-a presupus la vremea respectivă, în baza știrilor apărute în presă, că au fost implicate anumite persoane de la cel mai înalt nivel. Afacerea s-a sfârșit cu falimentul omului de afaceri Strussberg, iar statul român a fost, în cele din urmă, nevoit să răscumpere obligațiunile emise de acesta, fapt care s-a tradus cu o avalanșă de noi pierderi pentru economia țării. Iată, în cele ce urmează, filmul evenimentelor așa cum au fost consemnate în ziarele vremii.

FAVORIZAT DE CASA DOMNITOARE

În anii 1865-1868, lansându-se ideea construirii rețelei de căi ferate din România, mai

A. G. Golescu

multe firme străine și-au prezentat ofertele, între acestea se număra și concernul prusac „Strussberg”, favorizat de Casa Domnitoare, din motive lesne de înțeles. După numeroase consultări cu guvernul român, care au avut loc în anii 1867-1868, s-a luat decizia de a se da în antrepriză o parte a construirii căilor ferate din Moldova consorțiului austriac „Offenheim”, urmând ca restul să fie încredințat consorțiului prusac „Strussberg”.

Dacă cu consorțiul „Offenheim” derularea contractului nu a înregistrat nici un fel de incidente sau inconveniente, în schimb cu „Strussberg”, ale cărui pretenții deveniseră aproape absurde și exagerate până peste orice limită, chiar executarea contractului a fost pusă în pericol. Cu toate acestea, contractul a trebuit să fie menținut cu orice preț, datorită dorinței regelui, care, prin unii membri ai familiei, era interesat în derularea afacerii. Regele pretindea că ar avea o încredere mare în capacitatea

și priceperea în construcția de căi ferate a lui Strussberg. Dar în realitate cine era acest director doctor Strussberg? Iată cum îl descria la acea vreme un scriitor german, Friedrich von Rhein:

NUMELE ORIGINAL

Numele său original era Straussberg, dar după ce s-a îmbogățit și-a schimbat numele, englezându-l: Strussberg, supranumit prin auto-reclamă, bine plătită, în ziare și gazete în Europa, de: „regele german al căilor ferate”. S-a născut în Prusia la 21 noiembrie 1829 din părinți evrei. A rămas orfan la vârsta de 12 ani. Lipsit de mijloace materiale, pentru a-și asigura traiul zilnic s-a angajat ca băiat pe vas în serviciul unei corăbii engleze ce transporta cărbuni și care acum se întorcea goală la Londra. Ajuns la Londra reușește să-și găsească o rudă din partea tatălui său, care-l ajută să învețe carte, lucru pe care se pare că l-ar fi făcut cu multă silință și perseverență.

Pe la mijlocul vieții sale ajunge agent al unei companii engleze care urmărea să construiască calea ferată Tilsit-Insterburg și care, primind concesiunea, l-a însărcinat pe Strussberg. Cu acest prilej el studiază și cunoaște în cele mai mici amănunte aspectele practice privind construcția de căi ferate, profilându-și o nouă carieră.

Cu ajutorul articolelor abil strecurate și cu o campanie de reclamă ingenios regizată și sistematică a reușit ca în scurt timp să-și creeze o faimă europeană și o fabuloasă aureolă, devenind o personalitate extrem de cunoscută și populară în mediul oamenilor de afaceri. La aceasta se mai adaugă sprijinul din partea casei regale române, care, bineînțeles a accentuat acest schimb, oferindu-i posibilitatea lui Strussberg să abuzeze la maximum de încrederea acordată de oficialitățile române și să neglijeze obligațiile asumate din convenția de concesiune încheiată cu guvernul român la sfârșitul anului 1868.

Se pune fireasca întrebare: cum se explică faptul că în vreme ce consorțiul Offenheim, fără a înregistra nici cel mai mic conflict cu guvernul român și cu un preț mult mai modest, a fost în măsură să-și isprăvească linia cu mult înainte de termenul fixat în contract, în vreme ce Strussberg, care se lăuda cu o experiență așa de vastă și în condiții mult mai avantajoase, protejat și beneficiind de sprijinul direct al consulului Germaniei, după expirarea termenului nu a fost capabil să termine nici jumătate din liniile concesionate? Răspunsul rezidă în primul rând în dorința fără margini de îmbogățire rapidă a lui Strussberg, a sperțurilor grase date celor care îl sprijineau și nu în ultimul rând a schimbărilor dese de guvern din România, lucru care nu au oferit posibilitatea efectuării unui control riguros al derulării contractului.

Ancheta desfășurată ulterior avea să scoată la iveală o serie de deficiențe grave. Astfel, în loc să angajeze ingineri capabili, cu experiență, Strussberg a recurs la anunțuri publice grație cărora a dispus angajarea de tineri fără nici un fel de pregătire și experiență, în domeniul, de cele mai multe ori certați cu justiția, puși pe căpătuială și dornici de aventură. Angajând personal mai puțin calificat, Strussberg și-a sporit considerabil câștigurile.

Până unde a mers necinstea lui Strussberg se poate vedea din faptul destul de semnificativ că acesta, în înțelegere cu Ambronn, comisarul statului român, la Berlin, au sustras împreună suma de 36 milioane franci depusă la bancherul Jacques din Berlin, drept garanție a statului român.

SCANDALUL

Controversată încă din momentul acordării, fapt semnalat cu pregnanță și în mod insistent de presa română, concesiunea Strussberg devine scandalul Strussberg, readus în dezbaterile

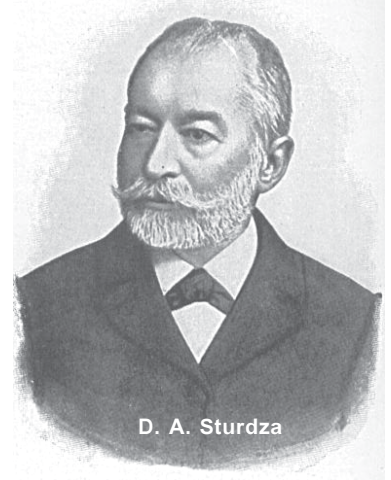
Parlamentului de la București, în februarie-martie 1870, cu prilejul interpelării făcute de deputatul moldovean Ion Agarici, membru al grupării „Fracțiunea liberă și independentă”. Dezbaterile aprinse iscate de interpelarea făcută de acest deputat și mai ales ecourile lor puternice iscate în opinia publică la care presa și-a adus o importantă contribuție, au sfârșit prin

a obliga guvernul condus de A. G. Golescu să întreprindă o serie de măsuri, este drept timide, destinate să frâneze abuzurile ce nu mai conteneau.

Noul guvern socotește necesar să dispună de o informare cât mai corectă și completă asupra întregii probleme. În acest scop este trimis în mai 1870, la Berlin, D. A. Sturdza (1833-1914). Acesta era un cunoscut om politic (între 1892-1908) președinte al Partidului Național Liberal și în mai multe rânduri prim-ministru, remarcându-se ca istoric, secretar și apoi președinte al Academiei Române.

Din nefericire, misiunea acestuia la Berlin nu dă rezultate și, în iulie 1870, este trimis în același scop deputatul Theodor C. Văcărescu (1842-1914) general și om politic, a fost reprezentant diplomatic al României în mai multe capitale (Belgrad, Bruxelles, Roma și Viena) deputat și senator în mai multe legislaturi; membru fondator al Ateneului Român. A scris cartea: *Luptele românilor în războiul din 1877-1878*.

Văcărescu efectuează o investigație amănunțită la sfârșitul căreia întocmește două rapoarte. Primul, redactat în luna august 1870, era destinat să liniștească opinia publică și a fost înaintat ca atare în luna noiembrie 1870, Parlamentului, cu prilejul răspunsului dat de C. Grădișteanu (1830-1890), ministru de finanțe, deputatului N. Blarenberg (1837-1896), care făcuse o nouă interpelare în problema Strussberg. Al doilea raport, datat 9 septembrie 1870, reda situația reală, mult mai îngrijorătoare decât își putuse imagina guvernul de la București. Acest al doilea raport va rămâne ascuns opiniei publice până în luna ianuarie 1871, când D. A. Sturdza, devenit acum ministru de finanțe, îl va include în dosarul complet depus de guvernul Ion Ghica în fața Camerei Deputaților, o dată cu cererea ca aceasta să formeze o comisie cu menirea de a analiza întreaga afacere Strussberg „una din chestiunile cele mai grave care-l preocupă pe guvern și pe țară” cum a caracterizat-o laconic primul-ministru.

D. A. Sturdza

ALTE MATRAPAZLĂCURI

Aceste împrejurări au provocat o vie reacție din partea autorităților române, prilej cu care s-au descoperit și alte matrapazlăcuri ale lui Strussberg. Astfel, a reieșit că Strussberg a urmărit obținerea unor profituri deosebit de mari inclusiv din faptul că prin devierea unor trasee, costul lucrărilor era mult mai mic decât cel prevăzut în planurile de lucru inițiale. În plus, calitatea lucrărilor lasă mult de dorit, iar pe unele trasee, cum ar fi de exemplu București-Pitești nu au fost executate toate lucrările convenite în proiect. Din nefericire guvernele române care s-au

succedat în decursul celor câțiva ani, vreme în care Strussberg a lucrat în România, au fost mai mult sau mai puțin implicate în fraudele financiare și de altă natură ale lui Strussberg.

În fața măsurilor adoptate de noul guvern Ion Ghica, instalat la Conducerea țării în decembrie 1870, concesionarul german nu numai că a persistat în refuzul de a plăti couponul pe 20 decembrie/1 ianuarie 1871 al obligațiilor emise, dar și-a propus să înfrunte statul român și trece chiar la amenințări cu intervenția guvernului german, care pretindea că îl protejează și-i acordă toată încrederea. Diferendul dintre cele două părți se ascute tot mai mult și va atinge punctul culminant pe fondul marilor dezbateri parlamentare care au avut loc în lunile februarie-martie 1871. În final (11/23 martie 1871) și legat de afacerea Strussberg a avut loc o puternică criză dinastică. Astfel, guvernul Ion Ghica este

Otto Bismarck

obligat să se retragă de la conducerea treburilor statului, fiind înlocuit cu un cabinet aflat sub președinția lui Lascăr Catargiu.

În luna octombrie 1871, România anulează concesiunea acordată în 1866 pentru un interval de 90 ani consorțiului Strussberg care era falimentar. Posesorii de obligațiuni emise de Strussberg se asociază, obțin unele despăgubiri, dar mai ales preiau toate drepturile și obligațiile fostului concesionar. În februarie 1872, România concesionează continuarea lucrărilor acestei societăți a acționarilor drumurilor de fier din România, societate care era condusă de Casa S. Bleichröder din Berlin și se bucura de sprijinul nemijlocit al lui Bismarck.

În septembrie 1872 începe exploatarea căii ferate ce lega orașele Roman-Tecuci-Galați-Brăila-Buzău-Ploiești-București-Pitești, iar în ianuarie 1875 este terminată și linia Pitești-Craiova-Vârciorova.

Între timp, din diverse cauze, apar o serie de neînțelegeri financiare între statul român și noua societate concesionară, care sfârșesc prin purtarea de discuții în vederea unei răscumpărări a întregii rețele care făcuse inițial obiectul concesiunii Strussberg.

Războiul din 1877 va atrage după sine întreruperea negocierilor, care vor fi apoi reluate. Urmare a perseverenței cu care acționează guvernul român, în cele din urmă se ajunge la un acord în septembrie 1879 privitor la condițiile de răscumpărare a obligațiilor. Prezentând în parlament proiectul de lege în acest scop, D. A. Sturdza, ministru de finanțe, a motivat cu lux de amănunte avantajele răscumpărării. După lungi și aprinse dezbateri parlamentare, a fost, în sfârșit, aprobată răscumpărarea în decembrie 1879 și ianuarie 1880.

Totuși, afacerea nu s-a terminat în 1871 și repercusiunile ei s-au resimțit și în anii următori. Astfel, atunci când a fost pusă problema recunoașterii independenței României, regele Carol I a acceptat pretențiile Germaniei, care condiționa recunoașterea de răscumpărarea obligațiilor „Strussberg”.

Carol I

